

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU WSPÓŁPRACY
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

ORAZ

**PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE**

ZA ROK 2023

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
CZESŁAW SIEKIERSKI
/podpisano elektronicznie/

Kwiecień 2024 r.

Spis treści

<u>Wstęp</u>	3
<u>Konsultacje publiczne</u>	5
<u>Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego</u>	6
<u>Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020</u>	7
<u>Patronat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</u>	8
<u>Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)</u>	12
<u>Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach</u>	20
<u>Priorytetowe zadania publiczne</u>	35
<u>Inne formy współpracy</u>	38
<u>Podsumowanie</u>	40

WSTĘP

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023, został przyjęty Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2020 r.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021–2023, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹.

Celem głównym Programu było stworzenie ram dla sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, w tym określenie celów, zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania, uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

Celami szczegółowymi są:

1. Podniesienie jakości współpracy Ministerstwa z organizacjami pozarządowymi w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans.
2. Większe włączenie organizacji pozarządowych i obywateli w proces tworzenia polityk publicznych.
3. Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady, które zostały określone w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej² oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 571

² Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn.zm.

sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi³. Zgodnie z tymi przepisami Minister kieruje czterema działami administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo.

FORMY WSPÓŁPRACY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 2 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE.

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi:

- I. **Pozafinansowa**, która obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:
 - 1) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi kierunków działalności i projektów aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie;
 - 2) tworzenie ciał opiniotwórczo-doradczych, składających się m.in. z przedstawicieli sektora pozarządowego;
 - 3) wspieranie przedsięwzięć organizowanych przez sektor pozarządowy poprzez przyznawanie honorowych patronatów Ministra;
 - 4) inne formy (np. konferencje/seminaria, itp.).
- II. **Finansowa**, która polega m.in. na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu dotacji. Obejmuje ona m.in. takie formy współpracy jak:
 - 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji - otwarte konkursy ofert;
 - 2) realizację działań/projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020).

INNE FORMY POZAFINANSOWEJ WSPÓŁPRACY Z SEKTOREM POZARZĄDOWYM

Obok wymienionych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2706

także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;

- 5) popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi określa współpracę z partnerami społecznymi wg celów strategicznych zawartych w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (dalej jako „SZRWRiR 2030”):

- Cel I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej;
- Cel II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska;
- Cel III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

i obszarów wpływających na ich realizację:

- 1) Sprawne zarządzanie rozwojem;
- 2) Stabilne finansowanie rozwoju;
- 3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Z początkiem roku 2022, w wyniku przeprowadzonej reorganizacji w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej jako „MRiRW”), zmianie uległy nazwy komórek organizacyjnych MRiRW, stąd wynika rozbieżność nazw komórek w sprawozdaniu i programie współpracy.

KONSULTACJE PUBLICZNE

Komórki organizacyjne MRiRW w 2023 r. w ramach prac legislacyjnych konsultowały szereg różnych dokumentów. W konsultacjach wykorzystywano różne formy komunikacji, m.in.: drogę pisemną, mailową, spotkania, Biuletyn Informacji Publicznej.

Poniżej zestawienie tabelaryczne dokumentów konsultowanych przez poszczególne komórki organizacyjne MRiRW.

Komórka organizacyjna MRiRW	Liczba konsultowanych dokumentów	Liczba organizacji, z którymi prowadzone były konsultacje	Liczba organizacji, które zaopiniowały konsultowane dokumenty
-----------------------------	----------------------------------	---	---

Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii	4	97	18
Departament Rolnictwa Ekologicznego i Jakości Żywności	10	125	35
Departament Rybołówstwa	10	102	46
Departament Rynków Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich	9	85	24
Departament Wspólnej Polityki Rolnej	7	91	22
Departament Hodowli i Ochrony Roślin	14	183	21
Departament Płatności Bezpośrednich	25	81	94
Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi	2	43	5
Departament Pomocy Technicznej	1	1	-
Departament Budżetu	6	54	19
Departament Innowacji, Cyfryzacji i Transferu Wiedzy	3	31-78	5
Departament Oświaty i Polityki Społecznej	1	27	2

Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego

MRiRW nie realizowało w 2023 r. otwartych konkursów ofert.

Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Liczba organizacji, które wzięły udział w działaniu/projekcie
---------------------------	---

Konkurs nr 7/2023 dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW).	Brak danych
Część nr 4 inwestycji A1.4.1 KPO.	113
Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	273 (ilość realizowanych UOPP na 19.4 w 2023 r.)
Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	85 (ilość zawartych UOPP w 2023 r.) 415 (liczba zrealizowanych płatności w 2023 r.) 284 – liczba LGD realizujących UOPP dot. 19.3 od początku realizacji PROW 2014-2020 (wzrost liczby LGD w 2023 r. – 18 LGD)
Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - projekty własne LGD w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	72 (ilość zawartych UOPP na projekty własne LGD w 2023 r.)
Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020.	300 (ilość zrealizowanych płatności w 2023 r.)
Projekt „Odpoczywaj na wsi” – obsługa merytoryczna stoiska wystawienniczego.	2
Wsparcie organizacji pozarządowych zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne (nabór realizowany w inwestycji A1.4.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności; za realizację inwestycji odpowiada Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi).	Do 31.12.2023 r. ARiMR zawarła 40 umów z ostatecznymi odbiorcami wsparcia na realizację przedsięwzięć.

PATRONAT MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Patronaty honorowe udzielane przez Ministra są popularną i oczekiwaną przez organizacje formą współpracy. Przyznanie patronatu Ministra jest równoznaczne z uznaniem obejmowanego nim wydarzenia istotnym dla polityki informacyjnej MRiRW, podkreśla charakter oraz poziom danego przedsięwzięcia. W 2023 roku patronatem objęto 97 wydarzeń. To wydarzenia o charakterze lokalnym nastawione na integrację i aktywizację społeczności lokalnej, wydarzenia promujące regionalną tradycję oraz produkty, przedsięwzięcia naukowo-szkoleniowe związane z zakresem działań administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo.

1.	Konkurs „Polska Kwitnie”.
2.	Konkurs Historyczny Patria Nostra – VIII edycja 2023.
3.	Międzynarodowa Wystawa Rolnicza AGRO SHOW.
4.	Konkurs fotograficzno-faktograficzny dla juniorów "Krzyże, kapliczki i figury przydrożne - w różańcu róża ukryta rozkwita" .
5.	Wystawa Rolnicza Zielone AGRO SHOW.
6.	Bitwa o Zieluń 30.06.1946 r.
7.	XXXIX Ogólnopolskie Dni Pszczelarza Łowicz 2023.
8.	II Mazowiecki Konkurs Kuchni Myśliwskiej i Łowieckiej im. dr Grzegorza Russaka.
9.	Międzynarodowe Zawody Jeździeckie w skokach przez przeszkody CSI2 Łąck
10.	Food Waste Forum.
11.	Welconomy Forum in Toruń.
12.	Kongres Eksportu 2023 „Międzynarodowa współpraca gospodarcza w zakresie energetyki i ochrony środowiska.
13.	Dzień Sołtysa Powiatu Wyszowskiego.
14.	Zawody Krajowe we Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchowego.
15.	Zawody Ogólnopolskie, Regionalne i Towarzyskie w Skokach przez Przeszkody.
16.	Zawody Międzynarodowe w Skokach przez Przeszkody CSI2*, CSI1*, CSIYH1*.
17.	Zawody Międzynarodowe, Krajowe i Towarzyskie w Powożeniu.
18.	Stół Wielkanocny dla Dziennikarzy Krajowych i Zagranicznych.
19.	V Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa.
20.	Program edukacyjny „Akademia Pszczoły Bohatera”.
21.	Zarządzanie Bezpieczeństwem i Jakością Żywności.

22.	Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości.
23.	Krajowe Uroczystości Wspomnienia Świętego Izydora Oracza i uhonorowanie Laureatów XIX edycji Medalem za Szczególne Zaslugi w Rolnictwie.
24.	XXV Nadbużańskie Święto Pszczoły.
25.	Koncert Chóralny Niedziela Miłosierdzia Bożego "U źródeł Miłosierdzia".
26.	III Mistrzostwa Polski Szkół Rolniczych w Przeciąganiu Liny.
27.	Kongres Aglomeracji.
28.	Targi Turystyczne Dolina Karpi- Promocja obszaru Doliny Karpi w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpi.
29.	V Ogólnopolski Konwent "Współpraca międzysektorowa i innowacje na rzecz bezpieczeństwa drogowego".
30.	XII Festiwal Aktywności Społecznej i Kulturalnej Sołectw.
31.	V Pomorska Spartakiada Kulturalno-Rekreacyjna Kół Gospodyń Wiejskich.
32.	2 Kongres Prymasa Tysiąclecia.
33.	I Wojewódzka Spartakiada Sportów Ludowych Seniorów 60+.
34.	Międzynarodowa Wystawa Zieleń to Życie.
35.	Konferencja polskiej branży mięsnej pt. „Wyzwania branży mięsnej”.
36.	Mistrzostwa Europy WDO.
37.	XXVII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Myśliwskiej.
38.	Ogólnopolski Konkurs Pszczelarz Roku- IX edycja oraz Ogólnopolska Konferencja Pszczelarska pt. Pszczelarstwo- odpowiedzialne hobby, odpowiedzialny biznes.
39.	30 Biesiada u Bartnika.
40.	Łódzki Festiwal Mleka 2023.
41.	I Parada Kół Gospodyń Wiejskich.
42.	VII Zlot Starych Traktorów na Mazowszu.
43.	XII Konferencja Krajowej Izby Biopaliw „Biopaliwa transportowe – szanse zagrożenia, wyzwania”.
44.	IV Turniej Kół Gospodyń Wiejskich Pomorza Zachodniego.
45.	Konferencja rybacka z okazji Święta Rybaka pn. "Wymiana doświadczeń oraz sprawdzonych rozwiązań między podmiotami wykonującymi rybołówstwo śródlądowe".
46.	Obchodów 100- lecia Zjednoczonego Łowiectwa w Okręgu Piotrowskim PZŁ.
47.	Konferencja „Chów, hodowla, wsparcie, sprzedaż i kierunki rozwoju - zwierzęta jeleniowate w gospodarstwie”.
48.	Konkurs AgroLiga 2022 oraz Gala 30-lecia AgroLigi.

49.	Konferencja pt. "Polskie Zielarstwo Składnikiem Zrównoważonego Rozwoju".
50.	Kampania „Stop Manipulacji - nie daj się oszukać” (2023/2024), Program Ogólnopolska Karta Seniora- Gmina Przyjazna Seniorom (2023/2024), X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie (1-2 września 2023 r.).
51.	Jubileusz 25- lecia Fundacji im. Władysława Stanisława Reymonta.
52.	Piknik integracyjno- rodzinny.
53.	Zawody Ogólnopolskie, Regionalne i Towarzyskie w Skokach przez Przeszkody.
54.	Zawody Krajowe we Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchowego.
55.	Mistrzostwa Polski w Powożeniu Zaprzęgów Parokonnych Zawody Krajowe i Towarzyskie w Powożeniu. Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Powożeniu.
56.	Świątokrzeskie Święto Pszczoły.
57.	I i II Piotrkowska Wystawa Psów Rasowych.
58.	Ogólnopolski konkurs dla piekarzy Master Baker 2023.
59.	Święto Powiśla Dąbrowskiego - Dożynki Powiatowe i Targi Gospodarcze.
60.	Bitwa na drobiowe smaki 3 - ogólnopolskie konkurs kulinarny dla uczniów szkół o profilu gastronomicznym.
61.	Ogólnopolski Hubertus 2023 w ramach obchodów 100-lecia Polskiego Związku Łowieckiego.
62.	Konferencja KGW Powiatu Opoczyńskiego przy udziale KGW z Powiatu Koneckiego pn. „Jak Wieś może wyprzedzić miasto”.
63.	II Kongres Kształcenia Dualnego.
64.	V Wojewódzkie Lubelskie Święto Miodu.
65.	Konkurs Producent Bydła Mięsnego Roku 2023.
66.	Ogólnopolski Festiwal Drobiu.
67.	V Ogólnopolska Konferencja Apiterapii.
68.	Wojewódzkie Święto Karpia Opolskiego.
69.	XXVIII Krajowa Konferencja Hodowców Karpia.
70.	Rowerowe Łódzkie "Z rowerem na szlak".
71.	I Edycja Kongresu Księdza Wacława Blizińskiego, herbu Korczak .
72.	Ogólnopolskiego Turnieju Mini Piłki Nożnej 10 latków "Wakacje z piłką- szukamy piłkarskich Janków".
73.	17 Festiwalu Folkloru i Kultury Ziemi Kujawskiej i Mazowieckiej pn. "Od Kujawiaka do Oberka".
74.	V Małopolskiego Święta Hodowców Zwierząt w Proszowicach.
75.	Opoczyński Marsz dla Życia i Rodziny.
76.	XVI Euroforum Polskiego Mleczarstwa.

77.	Gala Techniki Rolniczej w Muzeum Techniki Rolniczej w Piotrowicach Świdnickich w ramach Festiwalu Zabytków Techniki.
78.	Koncert „Niepodległa Ukraina”.
79.	V Konferencji Afrykańskiej. Afryka - niewykorzystany potencjał II.
80.	"Dzień Polskiej Ekologii- kiermasz żywności wysokiej jakości" w ramach obchodów Europejskiego Dnia Rolnictwa Ekologicznego.
81.	XLVIII Szkolenie- Konferencja Hodowców Ryb Łososiowatych.
82.	VII edycja Konferencji Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju.
83.	Konferencją Agrowoltaika. „Nowoczesne rolnictwo napędzane energią słońca”.
84.	8 Kongresu Biogazu- "Biogaz- nowe otwarcie”.
85.	Konkurs Złoty Kłos 2023 .
86.	Projektu pt. „Motoryka dzika euroazjatyckiego, jako geneza transmisji Afrykańskiego Pomoru Świń”.
87.	VIII Mazowiecka Konferencja Pszczelarska w Mińsku Mazowieckim.
88.	Kampania "Twoje Jedzenie Twoja Przyszłość" - Przemiany”.
89.	X Kongres Rolnictwa RP.
90.	XXV Międzynarodowe Sympozjum KUPS "Trendy, wyzwania i przyszłość branży sokowniczej”.
91.	III Kongres ESG - Liderzy Zrównoważonego Rozwoju – Europa.
92.	III Forum Producentów Żywności.
93.	IV Forum Permakultury 2024 "Produkcja Zdrowej Żywności w społeczności obywatelskiej”.
94.	Konferencja "Precyzyjnie o rolnictwie. Nowa WPR”.
95.	Europejskie Forum Rolnicze 2023.
96.	Kongres Ochrony Środowiska ENVICON.
97.	Ogólnopolska Konferencja Farmaceutyczna Lekarzy Weterynarii pn. „Wykonywanie zawodu lekarza weterynarii zgodnie z obowiązującymi przepisami: rozporządzeniem (EU) Nr 2019/6 o produktach leczniczych weterynaryjnych oraz rozporządzeniem (EU) Nr 2019/4 o paszach leczniczych”.

WYDARZENIA Z UDZIAŁEM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH (WARSZTATY, SEMINARIA, KONFERENCJE, SPOTKANIA, SZKOLENIA)

W MRiRW w roku 2023 odbyło się szereg wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych typu spotkania, seminaria, konferencje, webinar. Były to m.in. następujące wydarzenia:

Wydarzenia z podziałem na warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia	Tematyka wydarzeń	Uczestnicy strony społecznej (związki branżowe, związki zawodowe, samorząd rolniczy, itp.)
<p>4 spotkania robocze:</p> <p>7 lipca 2023 r. 13 września 2023 r. 20 września 2023 r. 26 października 2023 r.</p>	<p>Omówienie problemów w chowie i produkcji świń zgłaszanych przez przedstawicieli sektora wieprzowiny. Prace związane z poszukiwaniem możliwych rozwiązań tych problemów i usuwaniem barier dla rozwoju sektora.</p>	<p>Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”; Krajowy Związek Pracodawców - Producentów Trzody Chlewnej POLPIG; Związek Polskie Mięso; Polski Związek Niezależnych Producentów Świń; NSZZ RI „Solidarność”; Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego; Związek Zawodowy Rolnictwa „Korona”; Krajowa Rada Izb Rolniczych.</p>
<p>2 spotkania</p> <p>18 kwietnia 2023 r. 23 listopada 2023 r.</p>	<p>XIV posiedzenie grupy roboczej ds. KSOW oraz I posiedzenie Komitetu Sterującego ds. KSOW+ (tematyka posiedzeń poniżej).</p>	<p>Krajowa Rada Izb Rolniczych; Polska Sieć LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD; NSZZ RI „Solidarność”; Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych; Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa; Instytut Gospodarki Rolnej.</p>
<p>4 spotkania z</p>	<p>Spotkania poświęcone były</p>	<p>Producenci owoców</p>

<p>przedstawicielami uczestników rynku owoców miękkich (producentów i przetwórców) oraz organizacji branżowych:</p> <p>26 maja 2023 r. 30 czerwca 2023 r. 6 lipca 2023 r. 18 lipca 2023 r.</p>	<p>aktualnej sytuacji na rynku owoców miękkich i ich przetworów.</p>	<p>oraz przedstawiciele:</p> <p>Krajowa Grupa Spożywcza; NSZZ RI „Solidarność”; Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych; Real S.A.; Gomar Sp. z o.o.; Twardzik Sp.; KUPS; Międzynarodowa Organizacja Malinowa; WARWIN S.A.; KOWR; KZPOiW; Ministerstwo Finansów; Ministerstwo Aktywów Państwowych; Związek Sadowników RP; Stowarzyszenie Polskich Plantatorów Borówki; Bioconcept-Gardenia Sp. z o.o.;</p> <p>AGROEKOTON; GIJHARS; Krajowe Stowarzyszenie Plantatorów Wiśni; Polskie Stowarzyszenie Producentów Porzeczek; IERiGŻ-PIB; Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów; Krajowa Administracja Skarbowa; Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego; Stowarzyszenie Plantatorów Truskawki; Stowarzyszenie Plantatorów Jagody</p>
--	--	---

		Kamczackiej; Główny Inspektorat Sanitarny; NSZZ RI Solidarność.
4 Spotkania z plantatorami chmielu: 5 stycznia 2023 r. 9 lutego 2023 r. 20 marca 2023 r. 7 grudnia 2023 r.	Omówienie sytuacji na rynku chmielu; przedstawienie informacji na temat wymiany słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu; Warsztaty informacyjne „Podsumowanie badań z zakresu ocena ryzyka środowiskowego związana z oddziaływaniem słupów impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu”	Polski Związek Producentów Chmielu; Związek Polskich Plantatorów Chmielu.
1 Spotkanie 26 kwietnia 2023 r.	Informacja o warunkach wsparcia w ramach części nr 4 inwestycji A1.4.1. KPO	Organizacje pożytku publicznego.
Konferencja „Nie marnuj żywności. Szkoda planety! 20 września 2023 r.	Konferencja dotyczyła postaw konsumentów żywności i możliwości zapobiegania marnowania żywności w ostatnim elemencie łańcucha żywnościowego.	Banki Żywności; Caritas Polska; Federacja Gospodarki Żywnościowej RP; aplikacja Sutru; To good to go; sieć sklepów Jeronimo Martins Polska S.A. WSRSH S.A. Bronisze; Polskie Stowarzyszenie Zero Waste; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka; organizacja Foodsharing Warszawa; PCK; Aplikacja Foodsí.

<p>Spotkanie z przedstawicielami sektora rolno-spożywczego</p> <p>20 kwietnia 2023 r.</p>	<p>Spotkanie dotyczyło aktualnej sytuacji w sektorze rolno-spożywczym.</p>	<p>Konfederacja Lewiatan; Polska Izba Handlu; Unia Producentów i Pracodawców Mleka; Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych; Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza; Stowarzyszenie Branży Grzybów Uprawnych; Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków; Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich; grupyogrodnicze.pl; Federacja Gospodarki Żywnościowej RP; Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj; Polska Federacja Producentów Drobiu; Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju; Stowarzyszenie Producentów Pomidorów i Ogórków pod Ostonami; Krajowe Stowarzyszenie Przetwórców Owoców i Warzyw; Polski Związek Pracodawców Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego.</p>
---	--	---

konferencja Dzień rolnictwa ekologicznego 22-23 września 2023 r.	Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat produkcji ekologicznej.	Organizacje branżowe; rolnicy.
webinar 5-6 grudnia 2023 r.	Podsumowanie zadań badawczych w zakresie rolnictwa ekologicznego finansowanych przez MRiRW w roku 2023.	Związki branżowe; producenci ekologiczni.
3 konferencje 6 września 2023 r. 19-20 października 2023 r. 16-17 listopada 2023 r.	Konferencje przybliżyły tematykę dotyczącą możliwości wsparcia dla poszczególnych grup beneficjentów PS WPR na lata 2023–2027 w ramach interwencji I.13.3 „Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności” oraz I.13.4 „Rozwój współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności”. Konferencje skierowane były do uczestników systemów jakości żywności.	Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego; Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI; Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego; Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego; Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”; Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych "Polska Ekologia"; przedstawiciele producentów uczestniczących w krajowych systemach jakości żywności; przedstawiciele producentów wytwarzających produkty zarejestrowane jako ChNP, ChOG oraz GTS; przedstawiciele producentów

		rolnictwa ekologicznego.
8 wydarzeń	Spotkanie stacjonarne w MRiRW (+ online) w dniu 1 marca 2023 r. nt. wdrożenia Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych, Interwencji dotyczących zachowania zasobów genetycznych roślin i zwierząt w ramach PS WPR 2023-2027 oraz planowanych zmian w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW 2014-2020 od 2023 r.	Krajowa Rada Izb Rolniczych; izby rolnicze; doradcy rolnośrodowiskowi; instytucje zaangażowane we wdrażanie interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych.
	Spotkanie online w dniu 29 marca 2023 r. dotyczące wdrożenia interwencji przyrodniczych (Interwencje 1, 2 i 3) w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027.	ODR; Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody; Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne; Stowarzyszenie Doradców Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w Olsztynie.
	Seminarium w Spale w dniach 17-18 lipca 2023 r. dot. Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych wraz z wyjazdem studyjnym, umożliwiającym wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego 2023-2027.	Ekspertki przyrodniczy; doradcy rolnośrodowiskowi oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie interwencji przyrodniczych.

	<p>Seminarium w Ciechocinku w dniach 19-20 października 2023 r. dot. zachowań zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie w zakresie świń, owiec i kóz w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027.</p>	<p>ODR; Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w Bydgoszczy; Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”; doradcy rolnośrodowiskowi oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie interwencji zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.</p>
	<p>Seminarium w Mielcu w dniach 25-26 października 2023 r. nt. Zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie w zakresie bydła i koni w ramach Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027.</p>	<p>ODR; Polski Związek Hodowców Koni; Małopolski Związek Hodowców Koni w Krakowie; doradcy rolnośrodowiskowi oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie interwencji zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.</p>
	<p>Spotkanie informacyjne (stacjonarnie i online) w dniu 21 lutego 2023 r. dotyczące interwencji „Rolnictwo ekologiczne” w ramach Planu strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.</p>	<p>Doradcy rolniczy z terenu całej polski oraz jednostki certyfikujące.</p>

	Spotkanie informacyjne (stacjonarnie i online) w dniu 2 marca 2023 r. dotyczące interwencji Dobrostan zwierząt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.	Doradcy rolniczy z terenu całej polski.
	Seminarium wyjazdowe w dniach 13-14 lipca 2023 r. poświęcone interwencjom leśno-zadrzewieniowym PS WPR 2023-2027 z wyjazdem studyjnym.	Przedstawiciele Polskiego Związku Zrzeszeń Leśnych.
konferencja 17-18 kwietnia 2023 r.	Realizacja rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027.	Lokalne Grupy Rybackie.
spotkanie 18 stycznia 2023 r.	Rozmowy w sprawie zboża.	Agrounia.
spotkanie 11 stycznia 2023 r.	Omówienie sytuacji w rolnictwie.	Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych.
spotkanie 2 sierpnia 2023 r.	Omówienie sytuacji w rolnictwie.	ZZR Samoobrona.
spotkanie 27 października 2023 r.	Omówienie sytuacji w rolnictwie.	ZZR Samoobrona.

<p>spotkanie z organizacjami zrzeszonymi w COPA-COGECA oraz zrzeszonymi w innych ponadnarodowych organizacjach rolniczych 16 marca 2023 r.</p>	<p>Zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji UE w 2023 r.</p>	<p>Krajowa Rada Izb Rolniczych; Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego; Polska Federacja Rolna; NSZZ RI „Solidarność”; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; ZMW; Związek Zawodowy Rolnictwa SAMOOBRONA; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych; Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych.</p>
<p>spotkanie z przedstawicielami OPZZRiOR 24 sierpnia 2023 r.</p>	<p>Bieżąca sytuacja w rolnictwie. Podczas spotkania zostały poruszone następujące zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. płatności w ramach pomocy zbożowej 2. wysokość czynszu dzierżawnego 3. oddłużenie rolników 4. ochrona rynków rolnych 5. dopłaty do nawozów 6. Rolniczy Fundusz Gwarancyjny 7. skup masła i mleka za pośrednictwem Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych 8. skup malin 9. problemy z aplikacją suszową 10. kredyty dla firm zbożowych. 	<p>przedstawiciele Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Rolników i Organizacji Rolniczych (OPZZRiOR).</p>
<p>spotkanie z przedstawicielami organizacji rolniczych 04 grudnia 2023 r.</p>	<p>Omówienie aktualnej sytuacji w rolnictwie.</p>	<p>Krajowa Rada Izb Rolniczych; Federacja Gospodarki Żywnościowej; Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”; Związek Zawodowy Rolnictwa SAMOOBRONA; Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych; OPZZRiOR.</p>

spotkanie w formie okrągłego stołu 29 marca 2023 r.	Omówienie sytuacji na rynku zbóż.	Przedstawiciele m.in. organizacji branżowych, związków zawodowych, samorządu rolniczego.
spotkanie z Krajową Sekcją Rolnictwa NSZZ „Solidarność” 9 listopada 2023 r.	Omówienie zagadnień Związku.	Przedstawiciele prezydium Krajowej Sekcji Rolnictwa NSZZ „Solidarność”.

Ponadto realizując proces konsultacji publicznych projektu zaktualizowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 zorganizowano 16 konferencji regionalnych w siedzibach ODR oraz Urzędów Wojewódzkich, których współorganizatorem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

UDZIAŁ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W KOMITETACH, GRUPACH, RADACH, ZESPOŁACH

Funkcjonowanie zespołów, rad, grup, komitetów, powoływanych Zarządzeniami Ministra, w celu realizacji różnorodnych jego zadań, służy spójności działań. Ciała opiniodawczo-doradcze i organy pomocnicze Ministra umożliwiają włączenie w działania wszystkie zainteresowane strony, przedstawiające propozycje rozwiązań.

Rodzaj	Zakres działania	Liczba spotkań w 2023 r.	Tematyka posiedzeń
Zespół ds. opracowania strategii rozwoju sektora wieprzowiny i przetwórstwa mięsnego.	Opracowanie strategii rozwoju sektora wieprzowiny i przetwórstwa mięsnego.	1	Omówienie postulatów zgłoszonych przez przedstawicieli sektora wieprzowiny.

<p>Zespół do spraw zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe stosowane w medycynie weterynaryjnej.</p>	<p>Opracowanie planu kompleksowych i skoordynowanych działań w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe stosowane w medycynie weterynaryjnej.</p>	<p>3</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie projektu dokumentu pn. „Krajowy Plan Działania na rzecz ograniczenia ryzyka dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego związanego ze stosowaniem środków przeciwdrobnoustrojowych w medycynie weterynaryjnej na lata 2023-2027”(KPD). 2. Podjęcie postanowień i wskazanie kierunku działań, które prowadzić mają do zgromadzenia danych dotyczących wielkości sprzedaży i stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych stosowanych u zwierząt, koniecznych do przesłania Europejskiej Agencji Leków.
--	---	----------	--

<p>Grupa Robocza ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (organ pomocniczy Ministra w zakresie funkcjonowania KSOW).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akceptacja planu działania, dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian. 2. Opiniowanie sprawozdań i informacji, sporządzanych na podstawie planu działania, w ramach okresowego przeglądu realizacji tego planu i dwuletnich planów operacyjnych, w tym wydawanie rekomendacji w sprawie ich zmian. 3. Zapewnienie wymiany wiedzy tematycznej, analitycznej i ułatwianie współpracy pomiędzy partnerami KSOW przez możliwość tworzenia grup tematycznych na poziomie krajowym. 	<p>1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Druga informacja półroczna z realizacji dwuletniego planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023. 2. Roczne sprawozdanie z realizacji planu działania KSOW na lata 2014-2020 za rok 2022. 3. Projekt planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+. 4. Powołanie Komitetu Sterującego do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+.
<p>Grupa Tematyczna ds. podejścia LEADER przy Grupie Roboczej ds. KSOW.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultowanie zmian w zakresie wdrażania działania M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy 	<p>2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interwencja LEADER w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, w tym projekty partnerskie w nowej perspektywie. 2. Projekt wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi związanych z wdrażaniem interwencji LEADER.

	<p>LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność).</p> <p>2. Identyfikacja dobrych praktyk i doświadczeń we wdrażaniu inicjatywy LEADER na poziomie krajowym.</p> <p>3. Monitorowanie projektów współpracy transnarodowej, w których udział biorą LGD z Polski oraz rozwój tej współpracy.</p> <p>4. Budowanie potencjału osób wdrażających inicjatywę LEADER/RLKS poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.</p> <p>5. Nadzorowanie treści merytorycznych oraz innych informacji pojawiających się w zakładce 'LEADER' na stronie www.ksow.pl.</p> <p>6. Inicjowanie narzędzi ułatwiających współpracę, wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanym</p>		<p>3. Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.1 – LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) w zakresie komponentów Wdrażanie LSR i Zarządzanie LSR.</p>
--	--	--	---

	i we wdrażanie inicjatywy LEADER.		
Komitet Sterujący ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich+ (organ opiniodawczo-doradczy Ministra w zakresie funkcjonowania KSOW+).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proponowanie kierunków tematycznych do realizacji przez KSOW+. 2. Przyjmowanie sprawozdań z działalności KSOW+. 3. Wydawanie rekomendacji dotyczących realizacji zadań KSOW+ na podstawie sprawozdań z działalności KSOW+. 4. Umożliwienie wymiany wiedzy i doświadczeń między jednostkami wsparcia KSOW+, partnerami KSOW+ i innymi podmiotami aktywnie działającymi na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w szczególności przez: <ol style="list-style-type: none"> a) możliwość rekomendowani a jednostkom wsparcia KSOW+ powoływania stałych i doraźnych doradczych 	1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola KSOW+. 2. Rola Komitetu Sterującego ds. KSOW+. 3. Stan wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. 4. Dyskusja o relacjach Komitetu Sterującego z jednostkami wsparcia KSOW+.

	<p>grup tematycznych ds. opracowania określonego zagadnienia, kierunku działania lub tematu,</p> <p>b) zapraszanie na posiedzenia oraz organizowanie spotkań z udziałem przedstawicieli partnerów KSOW+ i innych podmiotów aktywnie działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa oraz ekspertów w danej dziedzinie,</p> <p>c) konsultowanie dokumentów z przedstawicielami i ekspertami, o których mowa w lit. b.</p>		
Rada Produkcji Ekologicznej.	Opiniowanie, konsultowanie i przedstawianie propozycji rozwiązań w zakresie produkcji ekologicznej.	3	<p>Przedstawienie informacji o pracach i aktywności Rady.</p> <p>Przedstawienie problemów w zakresie produkcji zwierzęcej w gospodarstwach ekologicznych i wypracowanie propozycji zmian i wsparcia w tym zakresie w perspektywie nowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.</p> <p>Wdrożenie interwencji „Rolnictwo ekologiczne” w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–</p>

			2027, Nowe techniki genomowe (NGT)- stan spraw, wpływ na rolnictwo ekologiczne.
--	--	--	--

<p>Zespół ds. Śródlądowej Gospodarki Rybackiej i Wędkarskiej (organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sprawach związanych z prowadzeniem gospodarki rybackiej w powierzchniowych wodach śródlądowych).</p>	<p>Do zadań Zespołu należy prezentacja opinii oraz stanowisk w sprawach związanych z:</p> <p>1) prowadzeniem gospodarki rybackiej i wędkarskiej w śródlądowych wodach powierzchniowych, w szczególności w zakresie:</p> <p>a) warunków chowu i hodowli ryb, b) promocji hodowli i spożycia ryb, c) warunków gospodarczego i amatorskiego połowu ryb;</p> <p>2) realizacją przepisów obejmujących warunki, tryb przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej podmiotom uprawnionym do rybactwa w wodach śródlądowych oraz do obszarów zależnych od rybactwa śródlądowego, w tym pochodzącej z funduszy Unii Europejskiej.</p>	<p>5 stacjonarnych, a także kilka spotkań on-line.</p>	<p>Bieżące sprawy, istotne z punktu widzenia funkcjonowania branży rybackiej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości wsparcia branży rybackiej w związku ze szkodami powodowanymi przez gatunki zwierząt rybożernych, - konsultacje projektów rozporządzeń wykonawczych programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027.
---	---	--	---

Zespół ds. Zarybiania (organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołany na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów)	Sprawy związane z zarybianiem polskich obszarów morskich oraz utrzymaniem i ochroną zasobów ryb dwuśrodowiskowych w powierzchniowych wodach śródlądowych.	4	Monitorowanie realizacji opracowanych planów zarybieniowych w ramach zadania zarybiania polskich obszarów morskich.
Komitet Monitorujący Program Operacyjny „Rybacko i Morze” na lata 2014 – 2020.	Przegląd wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014 – 2020.	1	Tematyka posiedzenia dotyczyła m. in. przedstawienia członkom Komitetu Monitorującego informacji na temat stanu realizacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”.
Komitet Monitorujący program „Fundusze Europejskie dla Rybacko” na lata 2021 – 2027.	Przegląd wdrażania programu „Fundusze Europejskie dla Rybacko” na lata 2021 – 2027.	1	Tematyka posiedzenia dotyczyła m. in. przyjęcia uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru operacji do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury z zakresu pomocy technicznej państw członkowskich.
Zespół doradczy do spraw Rybołówstwa Morskiego (organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi).	Do zadań Zespołu należy wypracowanie propozycji rozwiązań i udzielanie rekomendacji Ministrowi w zakresie wykonywania rybołówstwa komercyjnego na Morzu Bałtyckim, w tym: 1) rozwoju	1 stacjonarne i 1 hybrydowe	Tematyka posiedzenia dotyczyła m.in.: - omówienia, istotnych kwestii związanych z formami pomocy zawartymi w projektowanym rozporządzeniu w ramach Priorytetu 1 programu Fundusze Europejskie dla Rybacko na lata 2021-2027 - omówienia podstaw do uruchomienia działania "tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej”.

	rybołówstwa komercyjnego; 2) zarządzania i podziału ogólnych i dodatkowych kwot połowowych; 3) warunków technicznych prowadzenia rybołówstwa komercyjnego.		
Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	Zgodnie z § 1 Zarządzenia nr 33 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (z późn. zm.) Komitet wspiera instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w procesie monitorowania, wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w szczególności: 1) bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu;	1 posiedzenie oraz 3 razy podjęcie uchwał w trybie pisemnym	22 czerwca 2023 r. odbyło się XVII posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, podczas którego podjęto uchwałę w sprawie zatwierdzenia Roczego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022. Zaprezentowano także informacje dotyczące stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz o Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększaniu Odporności. Ponadto, trzykrotnie zastosowano procedurę pisemną, o której mowa w § 6 Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Procedura ta pozwala w przypadku spraw nie cierpiących zwłoki lub spraw o charakterze technicznym, albo formalnym, procedowanie przez Komitet w procedurze pisemnej. Wszystkie dokumenty, tj. zarządzenia, regulamin oraz uchwały Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

	<p>2) dokonuje przeglądu wdrażania Programu i postępów w realizacji założonych celów, w tym wnioski z przeglądu jego wyników;</p> <p>3) analizuje roczne sprawozdania z realizacji Programu i zatwierdza je przed wystąpieniem do Komisji Europejskiej;</p> <p>4) uczestniczy w realizacji zadań w zakresie ewaluacji poprzez:</p> <p>a) identyfikowanie i rekomendowanie obszarów badawczych,</p> <p>b) zapoznawanie się z okresowymi planami ewaluacji,</p> <p>c) zapoznawanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami oraz postępami w ich realizacji;</p> <p>5) konsultuje i wydaje opinię na temat kryteriów wyboru operacji;</p> <p>6) opiniuje kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;</p> <p>7) konsultuje</p>		<p>https://www.gov.pl/web/rolnictwo/komitet-monitorujacy-prow-2014-2020</p>
--	--	--	--

	<p>zmiany Programu zaproponowane przez instytucję zarządzającą;</p> <p>8) przedstawia instytucji zarządzającej zalecenia dotyczące wdrażania Programu oraz monitoruje działania podjęte przez instytucję zarządzającą w następstwie zgłoszonych zaleceń;</p> <p>9) współpracuje z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich w celu wymiany informacji o realizacji Programu;</p> <p>10) zapoznaje się z postępami w realizacji strategii komunikacyjnej oraz z planowanymi do przeprowadzenia działaniami informacyjnymi i promocyjnymi;</p> <p>11) analizuje i monitoruje działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz przedkłada propozycje działań w tym zakresie.</p>		
--	--	--	--

<p>Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.</p>	<p>Komitet wspiera monitorowanie, wdrażanie i zarządzanie Planem, w szczególności realizuje zadania wymienione w art. 124 ust. 3 rozporządzenia⁴ oraz wydaje opinie w sprawach wymienionych w art. 124 ust. 4 tego rozporządzenia: <u>Art. 124 ust. 3</u> Komitet monitorujący analizuje w szczególności:</p> <p>a) postępy we wdrażaniu planu strategicznego WPR i osiągnięciu celów pośrednich i celów końcowych;</p> <p>b) wszelkie kwestie mające wpływ na realizację planu strategicznego WPR oraz działania podjęte w celu uwzględnienia tych kwestii, w tym postępy w upraszczaniu procedur i zmniejszaniu obciążeń</p>	<p>1 posiedzenie oraz 5 razy podjęcie uchwał w trybie pisemnym</p>	<p>22 listopada 2023 r. odbyło się II posiedzenie Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, którego przedmiotem było 26 projektów uchwał, w tym 20 projektów uchwał w sprawie zmian Planu Strategicznego PS WPR, 5 projektów uchwał w sprawie kryteriów wyboru oraz 1 projekt uchwały w sprawie zmiany regulaminu pracy Komitetu Monitorującego. Członkowie Komitetu w wyniku przeprowadzonych głosowań przyjęli, wszystkie 26 uchwały. W trakcie posiedzenia przedstawiono, także informację na temat stanu wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.</p> <p>Ponadto, pięć razy zastosowano procedurę pisemną, o której mowa w § 6 Regulaminu Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Procedura ta pozwala w przypadku spraw nie cierpiących zwłoki lub spraw o charakterze technicznym, albo formalnym, procedowanie przez Komitet w procedurze pisemnej.</p> <p>Wszystkie dokumenty, tj. zarządzenia, regulamin, uchwały Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz jego skład dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: https://www.gov.pl/web/rolnictw</p>
---	---	--	---

⁴ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

	<p>administracyjnych dla beneficjentów końcowych;</p> <p>c) elementy oceny ex ante wymienione w art. 58 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i dokument strategiczny, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia;</p> <p>d) postępy w dokonywaniu ewaluacji, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących ewaluacje i w działaniach następczych podjętych w związku z wynikami ewaluacji;</p> <p>e) istotne informacje dotyczące realizacji planu strategicznego WPR dostarczane przez krajową sieć WPR;</p> <p>f) realizację działań w zakresie komunikacji i widoczności;</p> <p>g) w stosownych przypadkach budowanie zdolności administracyjnych organów publicznych i rolników oraz innych beneficjentów.</p> <p>Art. 124 ust. 4.</p>		<p><u>o/komitet-monitorujący-ps-wpr-2023-2029</u></p>
--	---	--	---

	Do komitetu monitorującego należy się zwracać o przedstawienie opinii na temat: a) metodyki i kryteriów wyboru operacji; b) rocznych sprawozdań z realizacji celów; c) planu ewaluacji i zmian tego planu; d) wszelkich propozycji instytucji zarządzającej dotyczących zmian planu strategicznego WPR.		
Zespół ds. Turystyki Wiejskiej.	Koordinacja działań związanych z rozwojem i promocją polskiej turystyki wiejskiej i agroturystyki.	1	W szczególności - wymiana informacji nt. realizowanych działań na rzecz turystyki wiejskiej i agroturystyki przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddz. Kraków, Polską Organizację Turystyczną i Polską Federację Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”.

Ponadto funkcjonuje **Porozumienie Rolnicze**, stanowiące instytucjonalną platformę porozumienia i dialogu. Porozumienie Rolnicze (PR) powstało z inicjatywy

przedstawicieli organizacji rolniczych. W ramach PR funkcjonują poniższe zespoły tematyczne:

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego* – tematyka spotkań: rozszerzenie pomocy de minimis w rolnictwie polegającej na wsparciu zakupu buhajów hodowlanych w stadach bydła mięsnego, wyłączenie rzeźni rolniczych z przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko oraz przygotowywania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; ujęcie w najbliższej zmianie w PS dla WPR w ramach ekoschematów wsparcia dla uczestników krajowego systemu jakości QMP oraz zniesienie w działaniu dobrostan zwierząt limitu 150 DJP dla uczestników systemu; wprowadzenie definicji dla „budynku” i „pomieszczenia” w ekoschemacie Dobrostan zwierząt; zastąpienie w ekoschemacie Dobrostan zwierząt rejestrów wypasu i wybiegu w bydło (krowy mleczne, krowy mamki i opasy) oświadczeniem; zniesienie ograniczenia wiekowego w zakresie możliwości dokonywania uboju zwierząt w gospodarstwie w celu produkcji mięsa na użytek własny; umożliwienie funkcjonowania mobilnych ubojni bydła wykorzystywanych do uboju z konieczności.
- *Zespół ds. stabilizacji rynku owoców i warzyw* – tematyka spotkań: projekt wytycznych szczegółowych dotyczących wdrażania interwencji w sektorze owoców i warzyw w ramach Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027; prace wykonane w 2022 r. i zaplanowane przez IO – PIB na 2023 r., dotyczące sadów sokowych; możliwości i zasady wsparcia sektora produkcji i przetwórstwa owoców i warzyw w ramach Krajowego Planu Strategicznego WPR; działania promocyjne realizowane przez organizacje branżowe w ramach środków finansowych Funduszu Promocji Owoców i Warzyw; Program dla szkół – komponent owoce i warzywa, jego realizacja, w tym działania edukacyjno-promocyjne.
- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku chmielu, tytoniu, roślin strączkowych, nasiennictwa* – tematyka spotkań: sytuacja na rynku chmielu, w tym możliwość dodatkowego wsparcia sektora i zwiększenia przerobu chmielu krajowej produkcji w Polsce; sytuacja na rynku tytoniu, w tym konkurencja polskiego tytoniu z tytoniem sprowadzanym spoza UE; negocjowane przez UE umowy o wolnym handlu; płatność niezwiązana do tytoniu w latach 2023-2027; zwiększanie skupu polskiego surowca tytoniowego przez koncerny tytoniowe zlokalizowane w Polsce; konferencja Stron (COP10) w ramach Ramowej Konwencji WHO o Ograniczeniu Użycia Tytoniu (Framework Convention on Tobacco Control tzw. FCTC).
- *Zespół ds. Drobiarstwa* – tematyka spotkań: omówienie aktualnej sytuacji rynkowej w związku z importem mięsa drobiowego z Ukrainy; omówienie raportów KE (EFSA) w odniesieniu do wymagań dobrostanowych w zakresie drobiu; omówienie funkcjonowania Systemu Rejestracji Zwierząt; przygotowanie stanowiska w sprawie nowelizacji ustawy o paszach wprowadzającej tzw.

wskaźniki białkowe; omówienie kierunków działania na poziomie gospodarstwa w zakresie ograniczania występowania Salmonelli.

- *Zespół ds. Pszczelarstwa* – tematyka spotkań: omówienie spraw związanych z wynikami kontroli dotyczącymi rynku miodu a także pyłku kwiatowego; realizacja wdrożenia PS WPR 2023-2027 w zakresie interwencji w sektorze pszczelarstwa; omówienie sytuacji na rynku miodów w Polsce; aktualny stan zaawansowania realizacji PS WPR 2023-2027 w zakresie interwencji w sektorze pszczelarstwa.
- *Zespół ds. Mleczarstwa* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. Spółdzielczości* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wieprzowego* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. odbudowy suwerenności paszowej i ograniczenia GMO* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. odbudowy rolnictwa na obszarach górskich* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. gospodarki wodą, zasobami i glebą* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. biogospodarki* - w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. wysokiej jakości żywności* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.
- *Zespół ds. infrastruktury obszarów wiejskich* – w 2023 roku nie odbyły się posiedzenia zespołu.

W roku 2023 odbyło się także (w trybie online) posiedzenie Prezydium Porozumienia Rolniczego na temat sytuacji w rolnictwie.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

1. W ramach Priorytetowego zadania publicznego Cel III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa SZRWIR 2030 udzielono pomocy kołom gospodyń wiejskich. Wartość przyznanej pomocy finansowej kołom gospodyń wiejskich na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich⁵ w roku 2023 r. wyniosła 114 300 000 zł. Koła gospodyń wiejskich mogą otrzymać raz w roku pomoc finansową z budżetu państwa, przeznaczoną na realizację zadań statutowych. Wskazane cele statutowe są określone przez ustawę o kołach gospodyń wiejskich i są to przede wszystkim:

⁵ Dz.U. z 2023 r., poz. 1179

- prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej na terenach wiejskich,
- prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet,
- inicjowanie i prowadzenie działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi,
- upowszechnianie i rozwijanie formy współdziałania, gospodarowania i racjonalne metody prowadzenia gospodarstw domowych,
- reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej,
- rozwijanie kultury ludowej.

Pomoc finansowa udzielana jest kołom gospodyń wiejskich wpisanym do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które zobowiążą się m. in. do wykorzystania pomocy zgodnie z jej przeznaczeniem tj. na wyżej wymienione cele statutowe koła do dnia 31 grudnia roku, w którym została przyznana pomoc oraz rozliczenia pomocy poprzez złożenie sprawozdania z wydatkowania pomocy w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, w którym ta pomoc została przyznana.

2. Odnosząc się do sposobu realizacji priorytetowych zadań publicznych określonych w Programie, współpraca z organizacjami pozarządowymi, jako że dotyczyła PROW 2014–2020, koncentrowała się wokół rozwoju obszarów wiejskich.

W konkursie nr 7/2023 dla partnerów KSOW mogły być realizowane operacje, które dotyczyły następujących działań planu działania KSOW na lata 2014–2020:

- 1) działanie 3 „Gromadzenie przykładów operacji realizujących poszczególne priorytety Programu”;
- 2) działanie 4 „Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej”;
- 3) działanie 6 „Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju”;
- 4) działanie 9 „Wspieranie współpracy w sektorze rolnym i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji”;
- 5) działanie 10 „Organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą”;
- 6) działanie 11 „Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie”;
- 7) działanie 12 „Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich”;

8) działanie 13 „Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich”.

Operacje partnerów KSOW w 2023 r. mogły dotyczyć następujących tematów:

- 1) Klimat, środowisko i biogospodarka – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
 - a) rozwoju zielonej gospodarki, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii w rolnictwie oraz funkcjonowania spółdzielni energetycznych,
 - b) ochrony środowiska naturalnego, metod ograniczania stosowania środków chemicznych w rolnictwie, przeciwdziałania zmianom klimatycznym i adaptacji do tych zmian,
 - c) wzmacniania świadomości ekologicznej, bioróżnorodności, biogospodarki i rolnictwa ekologicznego oraz kreowania postaw proekologicznych w społecznościach wiejskich,
 - d) gospodarki w obiegu zamkniętym jako sposobu na ograniczenie wytwarzania odpadów w rolnictwie i możliwość ich ponownego wykorzystania jako surowców wtórnych;
- 2) Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz poprawa sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
 - a) korzyści ze współpracy rolników w formie spółdzielni, zrzeszeń, spółek handlowych, w tym także o statusie grupy producentów rolnych lub organizacji producentów,
 - b) krótkich łańcuchów dostaw żywności, budowania relacji producenta żywności z konsumentem oraz nowych modeli organizacji produkcji i sprzedaży, w tym RHD i MOL,
 - c) dobrych praktyk dotyczących przedsiębiorczości na obszarach wiejskich (z uwzględnieniem zrealizowanych projektów współfinansowanych z PROW), w tym ekonomii społecznej oraz gospodarstw opiekuńczych,
 - d) rozwoju i promocji sektora usług czasu wolnego, w tym rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych m.in. w ramach gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych,
 - e) praktycznego zdobywania wiedzy przez uczniów i studentów szkół rolniczych oraz możliwości rozwoju i prowadzenia działalności po ukończeniu tych szkół – dobre praktyki (w tym na przykładzie projektów współfinansowanych z PROW);
- 3) Tradycja i dziedzictwo kulturowe wsi – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących ginących zawodów, lokalnego rękodziela i produktów lokalnych;
- 4) Rozwój lokalny – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
 - a) poprawy dostępu do infrastruktury publicznej w celu wzmocnienia przewag danego obszaru, wyrównywania szans rozwojowych wszystkich mieszkańców oraz dywersyfikacji zatrudnienia na obszarach wiejskich,

- b) wykorzystania powiązań z małymi miejscowościami i dużymi miastami przez tworzenie sieci powiązań między wsią a miastem,
 - c) rozwoju współpracy na obszarach wiejskich w wymiarze produkcyjnym, usługowym i społecznym przez dążenie do wdrożenia formuły „wsi wielofunkcyjnej”, która rozwija się nie tylko w sektorze rolniczym, ale także przez rozwój innych gałęzi lokalnej gospodarki z zachowaniem zasad proekologicznych oraz sprzyja zauważalnemu podwyższeniu jakości życia mieszkańców,
 - d) identyfikacji potencjału lokalnych społeczności w kierunku tworzenia strategii promocji produktu lokalnego,
 - e) działalności kół gospodyń wiejskich jako szansy na wykorzystanie potencjału kobiet dla rozwoju lokalnej społeczności,
 - f) inteligentnych wiosek - wspierania oddolnych inicjatyw i narzędzi wykorzystujących nowoczesne metody i technologie, które służą poprawie jakości i poziomu życia mieszkańców obszarów wiejskich, w tym poprawie konkurencyjności terenów wiejskich, promujących idee smart village,
 - g) planowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem potencjału ekonomicznego, społecznego i środowiskowego danego obszaru,
 - h) planowania i wdrażania rozwoju lokalnego wśród pracowników lub członków LGD;
- 5) Nowoczesne i innowacyjne rozwiązania oraz dobre praktyki w rolnictwie i na obszarach wiejskich – wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących:
- a) rozwiązań technicznych i technologicznych w produkcji rolniczej, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
 - b) zarządzania, organizacji i planowania w gospodarstwie rolnym;
- 6) Wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących ograniczania strat i marnotrawstwa w łańcuchu dostaw żywności;
- 7) Wymiana i upowszechnianie wiedzy i doświadczeń dotyczących zarządzania wodami opadowymi, w tym małej retencji i oszczędnego gospodarowania wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

3. W kontekście współpracy z organizacjami pozarządowymi w dniach 25 sierpnia-29 września 2023 r. odbyły się konsultacje publiczne projektu zaktualizowanej SZRWRiR 2030, do udziału w których zaproszone zostało szerokie grono organizacji pozarządowych.

INNE FORMY WSPÓŁPRACY

1. W zakresie innych form prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym realizowano działanie w zakresie konsultowania projektów aktów normatywnych opracowywanych w MRiRW.
2. Działania MRiRW wpisały się w następujące formy współpracy:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
 - inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych.
3. W zakresie wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe, w odpowiedziach udzielanych na wystąpienia organizacji rolniczych, MRiRW odnosząc się do podnoszonych postulatów, przedstawiało swoje stanowisko i działania mające na celu realizację tych postulatów (np. poprzez zmiany w przepisach prawa).
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji kiermaszy świątecznych, podczas których uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) wraz z opiekunami, zaprezentowali unikatowe własnoręcznie przygotowane przedmioty (ceramikę i świąteczne pierniki, bombki filcowane, koronki, hafty, wycinanki, ozdoby ze słomy, ozdoby z tekstyliów i materiałów roślinnych oraz drewniane). W kiermaszach, wzięli udział a tym samym wspomogli potrzebujących pracownicy MRiRW. Odbyły się kiermasze: wielkanocny - 21 marca 2023 r. (uczestniczyło 9 organizacji pozarządowych, przy których działają WTZ) oraz bożonarodzeniowy - 6 grudnia 2023 r. (uczestniczyło 8 organizacji pozarządowych, przy których działają WTZ).
- Kiermasz to forma wsparcia działalności statutowej organizacji pozarządowych, przy których działają WTZ. Dzięki niemu przybliżono pracownikom MRiRW funkcjonowanie takich placówek oraz ich podopiecznych. Wydarzenie to wpisuje się także w działania społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) resortu.
- Warsztaty terapii zajęciowej pełnią bardzo ważną rolę w życiu dorosłych osób z niepełnosprawnością. Często nie są oni w stanie podjąć zatrudnienia, a w swym codziennym funkcjonowaniu wymagają opieki i wsparcia ze strony innych osób. WTZ zapewniają swym uczestnikom rehabilitację społeczną i zawodową, a także przyczyniają się do podniesienia jakości ich życia i aktywnego włączania się w życie społeczne.
- Kiermasze są jedną z form dofinansowania działalności statutowej WTZ-ów. Tak było również w przypadku dochodów ze sprzedaży rękodzieła podczas kiermaszy świątecznych w MRiRW.
- W zakresie współpracy z partnerami społecznymi wg celów strategicznych zawartych w SZRWRiR 2030 i obszarów wpływających na ich realizację, w przypadku tej inicjatywy realizowano Cel III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa w obszarach:
- 1) Sprawne zarządzanie rozwojem;
 - 3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.
- Ponadto organizując kiermasze zrealizowano zawarte w Programie następujące formy prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym:
- organizację wspólnych konferencji i seminariów;

- popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
 - pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną.
5. W ramach posiedzeń grupy roboczej ds. KSOW i grupy tematycznej ds. podejścia LEADER oraz Komitetu Sterującego ds. KSOW+, można wyróżnić następujące formy współpracy z sektorem pozarządowym:
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
 - merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
 - popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
 - pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
 - pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.
6. W 2023 r. dofinansowanie z budżetu państwa kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych, społeczno-zawodowych organizacji rolników, pracodawców rolnych oraz stowarzyszeń zrzeszających młodych rolników, w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej wyniosło 4 136 630,75 zł.

W wyniku wydatkowania dofinansowania została wsparta działalność na forum ponadnarodowym 10 organizacji rolniczych: Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Rolnictwa SAMOOBRONA, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiej Federacji Rolnej oraz Związku Młodzieży Wiejskiej. Dofinansowanie obejmowało składki członkowskie, koszty obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej, koszty uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej oraz koszty funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

PODSUMOWANIE

Rok 2023 był kolejnym rokiem funkcjonowania Programu współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi.

W roku 2023 konsultacjom podlegało szereg projektów dokumentów. Poza tym, zorganizowanych zostało wiele spotkań z udziałem organizacji pozarządowych, tj. konferencje, szkolenia, spotkania, seminaria. Funkcjonowały również organy pomocnicze Ministra, które podczas posiedzeń omawiały zagadnienia i kwestie związane z rolnictwem i rozwojem polskiej wsi.

W 2023 roku Minister objął patronatem honorowym różnego rodzaju wydarzenia. Liczba spotkań i wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych wskazuje na szeroką współpracę MRiRW z organizacjami pozarządowymi.

Realizując zawarte w Programie inne formy prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi zorganizowane zostały kiermasze: wielkanocny i bożonarodzeniowy jako forma wsparcia działalności statutowej organizacji pozarządowych, przy których działają Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ).

MRiRW odnosiło się również na bieżąco do podnoszonych przez organizacje rolnicze postulatów i wniosków, m.in. poprzez odpowiedzi na bardzo liczną korespondencję w zakresie sytuacji na rynkach rolnych.